

MORAVSKÁ VYSOKÁ ŠKOLA OLMOUC

Ústav společenských věd

Petr Vrba

**Získávání a využívání dotací ze státního rozpočtu na
regeneraci panelového sídliště v obci Lutín**

The getting and the using subsidies from the state budget to
regenerate the housing estate in the village of Lutín

Bakalářská práce

Vedoucí práce: Mgr. et. Mgr. Martin Zielina

Olomouc 2011

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Získávání a využívání dotací ze státního rozpočtu na regeneraci panelového sídliště v obci Lutín“ vypracoval samostatně, pod vedením Mgr. et. Mgr. Martina Zieliny a použitou literaturu uvádím v příloženém seznamu literatury.

V Olomouci dne 21. 3. 2011

.....

Na tomto místě bych rád poděkoval vedoucímu bakalářské práce Mgr. et. Mgr. Martinu Zielinovi za cenné připomínky a odborné rady, které přispěly k vypracování této bakalářské práce.

Obsah

Obsah	4
Úvod.....	6
1 Státní rozpočet	7
1.1 Příjmy rozpočtu.....	7
1.2 Výdaje rozpočtu	8
1.3 Schvalování státního rozpočtu	9
1.4 Kontrola plnění státního rozpočtu.....	9
2 Projekt zlepšení prostředí problémových sídlišť	10
3 Program Panel	12
4 Projekty v obci	13
4.1 Hřiště.....	13
4.2 Čistička odpadních vod.....	14
4.3 Rekonstrukce ulice Jana Sigmunda	15
5 Postup na získání dotace na regeneraci panelového sídliště	17
6 Charakteristika obce.....	20
6.1 Pracovní možnosti.....	21
6.2 Občanská vybavenost obce	21
7 Charakteristika sídliště.....	22
7.1 Občanská vybavenost sídliště	23
7.2 Objekty technického vybavení.....	24
7.3 Komunikace pěší a parkoviště	24
7.4 Inženýrské sítě	25
7.5 Životní prostředí.....	26
7.5.1 Hlukové poměry.....	26
7.5.2 Kvalita ovzduší	26
8 Anketa.....	28
9 Cíle v pořadí podle naléhavosti.....	29
10 Cíle regenerace.....	31
10.1 Konkrétní úpravy v jednotlivých oblastech	31
11 Demografie	33
12 Předpokládané náklady v jednotlivých etapách	36

13 Realizace projektu regenerace panelového sídliště.....	37
13.1 Nová přístupová komunikace	37
13.2 Parkoviště.....	38
Závěr	40
Anotace	42
Seznam literatury a internetových zdrojů	43
Seznam zkratk	44
Seznam obrázků.....	45
Seznam tabulek	45
Seznam grafů	45
Přílohy.....	46

Úvod

Téma „Získávání a využívání dotací ze státního rozpočtu na regeneraci panelového sídliště v obci Lutín“ jsem si vybral proto, že od svého narození bydlím v této obci, konkrétně v panelovém domě, a proto se mě regenerace sídliště osobně týká. Pozoruji, že se vzhled sídliště i celé obce neustále zlepšuje, a chtěl jsem proniknout do této tematiky.

Cílem bakalářské práce je získat informace o tom, jak probíhá přidělování dotací ze státního rozpočtu na jednotlivé projekty. Uvedu složky příjmů a výdajů státního rozpočtu. Dále se zaměřím na získání poznatků o tom, jak je možné zlepšit kvalitu sídliště díky programu Panel a projektu na zlepšení prostředí problémových sídlišť.

V praktické části se zaměřím na popis projektů, na které získala dotace obec Lutín. Jedná se o nové hřiště v areálu základní školy, o rekonstrukci čističky odpadních vod a rekonstrukci ulice Jana Sigmunda. Nejpodrobněji se budu zabývat projektem Regenerace panelového sídliště. Uvedu charakteristiku obce a sídliště a popíšu jejich občanskou vybavenost. Podle naléhavosti řešení byly určeny oblasti, které bylo nutné postupně vylepšit. Úpravy byly rozděleny do jednotlivých etap. Některé už byly zrealizovány a zbývající jsou naplánovány do dalších let. Již ukončené etapy popíši ve své bakalářské práci.

Na sepsání práce jsem využil informace získané z internetových zdrojů, z materiálů, které mi poskytli pracovníci Obecního a Stavebního úřadu v Lutíně, a z vlastních zkušeností z místa bydliště.

1 Státní rozpočet

Tato kapitola se zaměřuje na to, jakou úlohu má státní rozpočet, jak se vytváří a jak se využívá. Dále se zabývá schvalováním státního rozpočtu a kontrolou plnění.

Státní rozpočet má v moderních státech důležitou úlohu nejen pro fungování státu, ale dotýká se každého občana. Formou státního rozpočtu stát financuje svou činnost. Státní rozpočet lze také vnímat jako bilanci příjmů a výdajů. Rozpočet může být vyrovnaný, schodkový nebo přebytkový. U nás v České republice je několik posledních let bohužel schodkový.

Období státního rozpočtu je jednoleté a zpravidla se shoduje s kalendářním rokem. Důležitý je správný odhad příjmů a výdajů státního rozpočtu a dalších činitelů, např. míra inflace a změny v daňové soustavě. Úkolem rozpočtu je podpora a udržování stabilního hospodářského růstu a zmírňování negativních vlivů na chod ekonomiky. Příjmy se dělí na návratné a nenávratné, návratné jsou takové, které se dostanou do příjmové stránky státního rozpočtu, ale přitom je jisté, že v horizontu několika let se budou muset vrátit zpět (např. zisk z prodeje státních dluhopisů).

1.1 Příjmy rozpočtu

Nejvýznamnější skupinou příjmů státního rozpočtu jsou běžné příjmy, které se většinou pravidelně opakují.

Největší skupinu tvoří tyto příjmy:

- spotřební daně včetně daně z přidané hodnoty
- individuální daně z příjmů
- daně dědické a darovacích
- daně z převodu nemovitostí
- silniční daň
- soudní poplatky
- pojistné na sociální zabezpečení

Dalším příjmem do státního rozpočtu jsou cla. Jsou to jednorázově placené daně, které jsou vybírány z hodnoty zboží při přechodu státní hranice, jejich výši určuje celní sazebník.¹

Plánované změny v sazbách DPH

Od ledna 2012 se plánuje sjednocení sazby DPH na 20%, výrobky a služby se ze snížené 10% sazby přeřadí do 20% sazby. Předpokládá se tedy zdražení potravin, bydlení, novin, časopisů, vstupenek na různé akce, zdraží se také jízdné v MHD, teplo a palivové dříví. Předpokládá se největší změna v penzijním systému za posledních 60 let. Definitivní podoba důchodové reformy by měla být hotová v březnu roku 2011.

1.2 Výdaje rozpočtu

Peníze, které se získají do státního rozpočtu, se používají k pokrytí nutných výdajů. Výdajových kategorií je velké množství.

Mezi největší výdaje patří:

- placení nemocenských dávek
- důchodové dávky
- vytváření nových pracovních míst
- podpora v nezaměstnanosti
- dávky státní sociální podpory
- školství
- věda a výzkum
- úroky ze státního dluhu

¹ KOLEKTIV AUTORŮ, *Průhledný státní rozpočet*, s. 67.

1.3 Schvalování státního rozpočtu

Vláda předkládá návrh zákona o státním rozpočtu, který je sestavován podle plánovaných příjmů a odhadu budoucích výdajů, Poslanecké sněmovně. Proces schvalování začíná prvním čtením návrhu zákona o státním rozpočtu. Sněmovna v obecné rozpravě projedná návrh zákona, návrh schválí, nebo doporučí vládě jeho změny. Na závěr sněmovna hlasuje o případných pozměňovacích návrzích. Pokud s návrhem souhlasí, je návrh přijat a stává se z něj zákon.

1.4 Kontrola plnění státního rozpočtu

Vláda hodnotí průběh rozpočtového hospodaření a o výsledcích podává čtvrtletně zprávy Poslanecké sněmovně, které je za toto hospodaření odpovědná. Po skončení pololetí podává vláda zprávu, ve které hodnotí vývoj ekonomiky a plnění státního rozpočtu, výhled plnění do konce roku a v případě odchýlení od schváleného státního rozpočtu informaci o krocích zajištění stability rozpočtového hospodaření.

Další kapitola nám ukáže, že některé projekty je možné realizovat díky Ministerstvu pro místní rozvoj, které řídí tzv. Integrovaný operační program, z něhož je možné získat dotace např. na zlepšení prostředí problémových sídlišť.

2 Projekt zlepšení prostředí problémových sídlišť

Tento projekt z Integrovaného operačního programu se zaměřuje na komplexní revitalizaci problémových sídlišť s nejméně 500 byty a rekonstrukci či modernizaci technického stavu bytových domů v těchto sídlištích, a to bez ohledu na jejich stavební technologii. Nejčastěji se bude jednat o části měst s hrozícími problémy, které v případě vyšší koncentrace sociálně znevýhodněných rodin mohou vyústit v sociální vyloučení. Tyto problémy se vyskytují především v městech od 20000 obyvatel výše. V těchto velkých městech jsou sídliště postavená převážně od konce druhé světové války do konce 80. let. Vyznačují se malým počtem doplňkových funkcí, delší dobou dojíždění za prací do centrální části města a nízkou kvalitou bytových domů. Problémem těchto sídlišť je dlouhodobá nezaměstnanost a zvýšená kriminalita. V důsledku obecně nižších cen tamních bytů dochází k následné koncentraci sociálně znevýhodněných domácností.

Cílem intervence je přeměna problémových sídlišť na víceúčelové celky a všestranné zlepšení obytného prostředí.² O podporu se mohou ucházet projekty realizované v problémových sídlištích ohrožených fyzickým chátráním a sociálním vyloučením. Město vybere problémové sídliště, ve kterém se bude snažit o zvýšení kvality života pro obyvatele.

a) Projekty realizované ve vybraných sídlištích mohou zahrnovat:

- úpravu, obnovu či výsadbu nové zeleně
- parkové úpravy a pořízení mobiliáře
- rekonstrukci parkovacích ploch, chodníků, veřejných prostranství
- rekonstrukci technické infrastruktury
- zřizování dětských hřišť a dalších ploch pro veřejné, rekreační a sportovní využití

b) V problémových lokalitách budou financovány rekonstrukce a modernizace bytových domů, které mohou zahrnovat:

- zateplení domů, výměny oken a dveří

² Dostupné na <http://www.uur.cz/images/publikace/uur/2009/2009-04/02_podpora%20bydleni.pdf> [2011-01-03].

- odstranění statických poruch, opravy vad konstrukce domů
 - rekonstrukci technického vybavení domů (výměna rozvodu tepla, plynu a vody, oprava výtahů)
 - opravy balkonů
- c) Pilotní projekty se zaměří na řešení problémů nezaměstnanosti, kriminality, drogové závislosti a nízkého stupně dosaženého vzdělání³

Další kapitola se zabývá programem, který je možné také využít pro zlepšení situace na sídlištích. Je zaměřen na situaci v bydlení.

³ Dostupné na: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Files/8e/8e76a286-afa7-43f7-9b6f-c30a0e1d6f69.pdf>> s. 167. [cit. 2011-01-08].

3 Program Panel

Program Panel je zaměřen na pomoc vlastníkům bytových domů a bytů při financování komplexní opravy, modernizace nebo rekonstrukce bytového domu. Program obsahuje tři nástroje podpory:

- státní úroková dotace
- bankovní záruka za úvěr
- odborně technická a poradenská činnost

Podpora je zaměřena na vlastníka bytového domu a na druh opravy rekonstrukce a modernizace. Vždy jde o komplexní regeneraci, která musí obsahovat nejméně opravu statických poruch, rekonstrukci rozvodů a zlepšení tepelně technických vlastností.

Státní fond rozvoje bydlení uvádí: „Od 1. května 2009 je program pod názvem Nový Panel přístupný všem vlastníkům bytových domů. V roce 2010 bylo podáno více než 700 žádostí o podporu rekonstrukcí bytových domů v programu Nový Panel. Další žádosti již nebylo možné uspokojit z důvodu vyčerpání určených prostředků z rozpočtu na rok 2010. Proto je od 13. srpna 2010 pozastaven příjem žádostí.“⁴

Nedílnou součástí žadatele je prohlášení, že oprava domu je prováděna v souladu s platnými právními předpisy a že žadatel nemá žádné finanční závazky. Po dobu poskytování podpory nesmí být provedena změna účelu užívání domu k jiným účelům než bydlení. Oprava domu musí být dokončena do tří let od poskytnutí dotace.⁵

V další kapitole jsou popsány akce, které se v obci uskutečnily za poslední dobu. Na všechny obec získala dotace, což umožnilo jejich provedení, protože se jedná o akce finančně náročné a obec by je sama ze svého rozpočtu nemohla realizovat.

⁴ Dostupné na: <<http://www.sfrb.cz/programy-a-podpory/program-novy-panel>> [cit. 2011-01-16].

⁵ Dostupné na: <<http://www.sfrb.cz/programy-a-podpory/program-novy-panel>> [cit. 2011-01-18].

4 Projekty v obci

Za posledních pět let byly provedeny akce za 133 mil. Kč a získané prostředky – dotace činily 84 mil. Kč. Do těchto akcí patří například nové vodovody v Lutíně i Třebčíně, které si vyžádaly nemalé náklady, ale největší finanční prostředky byly vynaloženy na následující stavby:⁶

4.1 Hřiště

Protože ZŠ Lutín chybělo kvalitní sportoviště pro zajištění hodin tělesné výchovy a dalšího sportovního vyžití, rozhodla rada obce o započetí přípravných prací na vybudování vhodného sportovního zařízení. Byla zadána projektová dokumentace, ze které vyplynulo, že investiční náklady na tuto akci budou přesahovat 5 mil. korun. Vzhledem k tomu, že obec tuto částku nemohla uvolnit ze svého rozpočtu, byly další práce na přípravě této akce pozastaveny. Obec dala žádost do Poslanecké sněmovny na získání dotace v rámci rozpočtu ČR. Podařilo se získat dotaci ve výši 8 mil. Kč a výstavba hřiště se mohla uskutečnit.

Celkem bylo proinvestováno 8,4 mil. Kč, z toho částka na vybudování nového hřiště činila přibližně 7 mil. Kč a částka na rekonstrukci tělocvičny byla 1,4 mil. Kč. Obec tedy ze svých zdrojů investovala 400 tis. Kč.⁷

Základní škola Lutín a celá obec získala sportoviště, která nemají v širokém okolí konkurenci. Na hřišti „viz. obr. 1 a 2“ se nachází oválná atletická čtyřdráha a plochy na košíkovou, tenis, volejbal a házenou, doskočiště a dráha pro skok do dálky a plocha na vrh koulí. Sportoviště jsou využívána nejen žáky školy, ale i veřejností obce.

⁶ Srov. MAČÁK M., *Obecní zpravodaj*, číslo 90/ročník 19, s. 1.

⁷ Srov. VÁCLAVÍK L., *Obecní zpravodaj*, číslo 55/ročník 13, s. 2.

Obr. 1 – Hřiště u ZŠ

Obr. 2 – Hřiště u ZŠ

4.2 Čistička odpadních vod

Obec Lutín provedla úplnou rekonstrukci čističky odpadních vod. Nejdříve musela být zajištěna projektová dokumentace a stavební povolení. Celkové náklady na rekonstrukci byly téměř 40 mil. Kč. Obec získala dotaci zhruba na 30 mil. Kč rozhodnutím Ministerstva životního prostředí. Zhotovitelem rekonstrukce byla firma ARKO Technology, a.s..⁸

Stávající technologie čističky odpadních vod byla zastaralá, nová čistička splňuje přísné podmínky pro provoz. Navržená kapacita bude plně zabezpečovat čištění odpadních vod pro obec Lutín a umožní i napojení některých okolních obcí. Technologie byla doplněna o zařízení odbourávající fosfor a zařízení, které v případě potřeby zabezpečí hygienizaci produkovaného kalu. Čistička „viz. obr. 3 a 4“ velkou měrou přispívá k ochraně životního prostředí. Z původní čističky odpadních vod zůstaly pouze nadzemní nádrže. Zbylé objekty byly rekonstruovány a přibyla víceúčelová budova pro uložení techniky potřebné k provozu.

⁸ Srov. LÁTAL P., *Obecní zpravodaj*, číslo 66/ročník 15, s. 1.

Obr. 3 – Čistička odpadních vod

Obr. 4 – Čistička odpadních vod

4.3 Rekonstrukce ulice Jana Sigmunda

Větší finanční částku poskytl na rekonstrukci Krajský úřad Olomouc. Ten rozhodl, že rekonstrukce bude provedena v roce 2008. Celková hodnota díla byla odhadnuta na téměř 38 mil. Kč, z toho finanční podíl obce činil zhruba 8 mil. Kč. V souvislosti s rekonstrukcí schválilo zastupitelstvo provedení opravy chodníku kolem střediska Neptun „viz. obr. 5“, s čímž projekt původně nepočítal. Nové urbanistické a architektonické pojetí ulice zcela jistě přispělo k pěknému vzhledu obce. Odstavná parkovací místa „viz. obr. 6“, nové chodníky a značené přechody přinesly pořádek, který tato ulice postrádala. Firma Modos, která vyhrála výběrové řízení hlavně díky nízké navrhované ceně, provedla rekonstrukci za částku 28 mil. Kč. Na obec připadla část necelých 4 mil. Kč a Olomoucký kraj jako rozhodující investor financoval i ty části stavby, které byly umístěny na pozemcích kraje.⁹

Další část bakalářské práce je obsahuje informace, jak postupovat, aby bylo možné získat dotace na regeneraci panelového sídliště.

⁹ Srov. VÁCLAVÍK L., *Obecní zpravodaj*, číslo 80/ročník 17, s. 1.

Obr. 5 – Ulice Jana Sigmunda

Obr. 6 – Ulice Jana Sigmunda

5 Postup na získání dotace na regeneraci panelového sídliště

- získat dotaci na regeneraci panelového sídliště může obec, která má panelové sídliště, ve kterém je nejméně 150 bytových jednotek
- obec musí v daném termínu odevzdat kompletní žádost do podatelny Ministerstva pro místní rozvoj
- komise zhodnotí žádosti a doporučí vybrané akce ke schválení
- po splnění všech požadavků získá obec rozhodnutí o poskytnutí dotace, na základě kterého může čerpat finanční prostředky
- na rozpočtových nákladech akce se obec podílí minimálně 30%
- stanoví se termín ukončení realizace akce¹⁰

Aby bylo možné uplatnit nárok na poskytnutí dotace z programu regenerace sídlišť, musí existovat (vedle splnění dalších dílčích podmínek) v první řadě zpracovaný a zastupitelstvem schválený Projekt regenerace panelového sídliště.

Zpracováním projektu byl pověřen tým Ateliéru BONMOT z Olomouce. Důvodem byly zejména zkušenosti s řešením podobného úkolu v Olomouci, dobré reference z řešení obdobných úkolů v minulosti a profesní složení pracovního týmu – urbanista, architekt, zahradní architekt a stavební inženýr.

Jednotlivé části projektu byly vystaveny k nahlédnutí, byla ustavena občanská poradní komise, která na několika zasedáních řešila připomínky a dotazy občanů bydlících na sídlišti. Tyto připomínky byly postupně zahrnovány do tzv. předprojektové studie, jejíž konečnou podobu občanská poradní komise odsouhlasila na svém zasedání.

Vzhledem k tomu, že projekt je velice rozsáhlý, muselo dojít k rozdělení celého sídliště na realizační celky, které byly zahrnuty do šesti etap výstavby. Jednotlivé etapy by mohly být realizovány postupně každý rok, bude to však záležet na získání dotace z Ministerstva pro místní rozvoj a na finančních prostředcích, které do této akce bude moci vložit obec ze svého rozpočtu. Projekt měl za sebou schvalovací řízení v ústavu

¹⁰ Nařízení vlády č 384/2000 Sb.

pro místní rozvoj v Brně, kde byl hodnocen velice kladně, a po drobných úpravách byl předán na Ministerstvo pro místní rozvoj ke schválení.

Obec musí hledat všechny ostatní možnosti financování z jiných zdrojů a zapojení ostatních subjektů na úpravách, které nejsou součástí Programu regenerace panelových sídlišť podle vládního nařízení č. 494/2000 Sb. (např. opravy, modernizace, zateplování panelových domů).

Tady je možné využít:

- program Ministerstva pro místní rozvoj „Podmínky poskytování finanční podpory na opravy bytového fondu“
- nařízení vlády o použití prostředků Státního fondu rozvoje bydlení na opravy a modernizaci bytů
- program Panel, který usnadňuje financování komplexních oprav bytových domů postavených panelovou technologií a zahrnuje také zlepšení jejich tepelně technických vlastností

Již v dřívější době se objevovaly snahy uvedené nedostatky tohoto panelového sídliště řešit a projekty zaměřené na dílčí vylepšení kritické situace v oblasti klidové dopravy. Před platností vládního nařízení 494/2000 Sb., zahrnující možnost získat finanční dotaci na faktické řešení uvedených problémů, to však nikdy nemohlo být řešení komplexní. Přestože dotace z tohoto programu nejsou určeny na opravu, modernizaci nebo zateplení bytových domů ani na výstavbu a rekonstrukce objektů občanského vybavení, projekt regenerace panelového sídliště zahrnuje všechny nezbytné kroky vedoucí ke zlepšení vzhledu a zvýšení kvality života na sídlišti bez ohledu na zdroj financování a čas realizace.

Smyslem projektů regenerace panelových sídlišť je zlepšení vzhledu sídliště a zvýšení kvality každodenního života jeho obyvatel. Jedná se o komplexní řešení, a proto je zřejmé, že dotažení všech nezbytných kroků regenerace je proces dlouhodobý a finančně nákladný.

Na financování regeneračních kroků se mohou podílet:

- stát (dotace ze státního rozpočtu)
- obec (město)
- soukromá podnikatelská sféra
- obyvatelé sídliště (vlastníci a nájemníci bytů)
- jiné subjekty (nadace, sportovní kluby, ...)

V dalších částech bude uvedena charakteristika obce a sídliště se zaměřením na občanskou vybavenost a pracovní příležitosti obyvatel.

6 Charakteristika obce

Obec Lutín se nachází přibližně 11 km od Olomouce a je rozdělena na dvě části, Lutín a Třebčín, které jsou v nadmořské výšce 220 – 235m. Území se nachází na rozhraní mírně zvlněného reliéfu Křelovské pahorkatiny a jižních výběžků Zábřežské vrchoviny, tvořenou členitějším reliéfem výběžků Velkého Kosíře.

Vzhledem k příznivým přírodním podmínkám je území využíváno tradičně k zemědělskému hospodaření. Vodní toky jsou upravené, regulované a málo vodné, což má vliv na jejich špatnou kvalitu. Území je odvodňováno říčkou Deštnou do Blaty. Na území Lutína přibírá Deštná Slatinku. Přirozená koryta obou vodních toků byla v 80-tých letech přeložena tak, že Deštná již neprotéká zastavěným územím Lutína, ale obtéká jej ze severu. Všechny toky mají zpevněná koryta s oslabenou doprovodnou zelení. V části středu obce se nachází významný krajinný prvek parčík s platany.

Název obce Lutín pochází od osobního jména Luta. I v historii byl ráz krajiny shodný s nynějším, obyvatelstvo se zabývalo zemědělstvím, z části průmyslem a obchodem. První písemné zprávy o Lutínu se datují k roku 1202. Z průmyslových provozoven fungoval mlýn, kovárna a továrna bratří Sigmundů na pumpy a čerpadla, kde bylo 350 dělníků.

Nejstarší část obce je tvořena návší, která se zachovala dodnes, dominantou prostoru je kaple Nanebevzetí Panny Marie, která byla postavena roku 1756. Dále se obec rozšiřovala postupným obestavěním příjezdových komunikací do Olomouce, dále směrem ke Slatinicím a Třebčínu. Po založení továrny bratří Sigmundů došlo k výstavbě bytových domů. Po velkém rozšíření v roce 1945 začalo docházet k problémům. Zajištění ubytování zaměstnanců Sigmy si vyžádalo výstavbu sídliště panelových domů, v němž je údajně největší hustota v zastavění v ČR, proto získalo sídliště název „Mačkalov“.¹¹

¹¹ Srov. Urbanistické středisko Brno, spol. s.r.o., *Územní plán obce*, str. 15-19.

6.1 Pracovní možnosti

Lidé z Lutína mají uplatnění v místních podnicích. Nejvýznamnější je stále Sigma Lutín a.s., i když počet zaměstnanců za poslední roky výrazně poklesl. Sídliště bylo stavěno převážně jako bytové jednotky pro zaměstnance podniku Sigma. Tento podnik má dlouholetou tradici v čerpací technice, kterou založil místní rodák L. Sigmund.

Další firmy, které sídlí v bývalém areálu Sigmy a poskytují obyvatelům pracovní místa, jsou John Crane, která se zabývá výrobou mechanických ucpávek, a Edwards Vacuum s výrobou vakuových technologií. V Lutíně sídlí další menší podniky, které poskytují pracovní místa menšímu počtu obyvatel.

6.2 Občanská vybavenost obce

Jednou z předností Lutína je, že tu nechybí mateřská škola o kapacitě 80 dětí a základní škola včetně druhého stupně, která má kapacitu 330 dětí. Do základní školy dojíždějí dále děti z Třebčína, Luběnic, Slatinic a Hněvotína. Areál školy zahrnuje i tělocvičnu, jídelnu, školní družinu, dílny a aulu. V Lutíně má sídlo Sigmundova střední škola strojírenská, která přijímá studenty ze širokého okolí.

Mezi základní služby patří autobusové spojení s Olomoucí, Prostějovem a dalšími místy a obcemi, autoservis, čerpací stanice pohonných hmot, Policie ČR, Česká pošta, pobočka České spořitelny včetně bankomatu, zdravotní středisko s ordinacemi praktických a odborných lékařů, zubní ambulanci, laboratoří a rehabilitačním pracovištěm. Dále se tu nachází také kulturní dům, dům s pečovatelskou službou pro seniory, hřiště, potravinářské a jiné obchody, holičství a kadeřnictví, prodejna a servis kol, železářství, květinářství, ovoce-zelenina, maso-uzeniny, večerka, vinárna a restaurace.

7 Charakteristika sídliště

Stavební boom, jehož výsledkem je právě panelové sídliště v Lutíně, přišel zrovna v době, kdy urbanistická a architektonická kvalita zástavby byla ve vleku tzv. ekonomičnosti výstavby. Ale ani jistě logická potřeba skupinové výstavby bytů a občanské vybavenosti by neměla znamenat urbanistickou deformaci prostorového a hmotového utváření sídla. I výrazný stavební boom měl respektovat stávající zástavbu, krajinný kontext, měřítko sídla i jednotlivých staveb, logiku organizace, územní plán apod.

Výsledkem byly bezduché, bezvýrazné, univerzální, stavebně a technicky ošizené objekty. Zvláště novější část sídliště, která byla realizována později, zaplatila daň v podobě extrémní a v kontextu obce Lutín nesmyslné výšky panelových domů a koncentrace zástavby.

Panelové sídliště bylo postaveno ve dvou etapách na „zelené louce“ a lze je členit na dvě části oddělené vnitřní příjezdovou komunikací – ulicí Na Sídlišti. Na západ od komunikace se nachází starší sídliště z pěti bodových bytových panelových osmipodlažních domů realizovaných v letech 1968 – 1970 o celkovém počtu 160 bytů. Na východ od komunikace je pak novější sídliště se čtyřmi a osmi podlažními řadovými bytovými panelovými domy o celkovém počtu 331 bytů. Na panelovém sídlišti je tedy celkem 491 bytových jednotek.

Ze severozápadní strany ohraničené ulicemi navazuje panelové sídliště na stávající zástavbu rodinných domů a činžovních dvoupatrových domů z šedesátých let. Sídliště sousedí s oploceným sportovním areálem TJ Sigma Lutín. Nedaleko od sídliště se nachází areál bývalé kotelny a areál čistírny odpadních vod. O ploše mezi sídlištní zástavbou a areálem kotelny je uvažováno jako o prostoru pro občanskou vybavenost s navazující veřejnou zelení.

Sídliště v Lutíně, které se nachází na východním okraji obce při hranici s katastrálním územím Hněvotín, vykazuje všechny charakteristické znaky panelového sídliště stavěného v rámci tzv. komplexní bytové výstavby, tzn. je charakteristické:

- extrémní hustotou zástavby
 - příliš vysokou výškovou hladinou bytových objektů vzhledem k velikosti a charakteru sídliště
 - monofunkčností
 - nedostatkem občanské vybavenosti
 - nedostatečným (a rostoucí křivce stupně motorizace neodpovídajícím) počtem parkovacích a odstavných stání
 - neudržovanými plochami zeleně
 - víceméně náhodným rozmístěním a nevhodnou skladbou stromové zeleně
 - nedostatkem hřišť, odpočinkových a relaxačních míst a jejich vybavení,
- to vše znásobené nedostatečnou údržbou.

7.1 Občanská vybavenost sídliště

Mateřská škola

Budova mateřské školy se nachází na samostatně oploceném pozemku v jižním rohu řešeného území, jedná se o dvoupodlažní objekt se čtyřmi odděleními.

Objekt bývalé mateřské školy

Budova bývalé mateřské školy z padesátých až šedesátých let se nachází na samostatně oploceném pozemku v západním rohu řešeného území se dvěma vstupy. Jde o přízemní zděný objekt, který je v současné době využíván jako ubytovna – Hostel.

Večerka

U příjezdové silnice (v ulici Na Sídlišti), naproti stávajícímu parkovišti se nachází na soukromém pozemku objekt prodejny Večerka s potravinářským a drogistickým zbožím.

7.2 Objekty technického vybavení

K sídlišti patří další vybavení nutné pro jeho provoz:

Plynová kotelna

Jedná se o přízemní budovu s rovnou střechou. Navazuje na jeden dům panelového sídliště. Část budovy je využívána jako prodejna domácích potřeb a papírnictví.

Trafostanice

Je přízemní panelový objekt situovaný v blízkosti panelových domů.

Řadové garáže

V sousedství bývalé mateřské školy a plynové kotelny se nachází dvojice přízemních objektů řadových soukromých garáží o 13 boxech v každé řadě, realizovaných před výstavbou panelového sídliště.

7.3 Komunikace pěší a parkoviště

Komunikace pěší

V rámci akce „Humanizace panelového sídliště v Lutíně“ a zpracovaných projektů „Rekonstrukce parkovacích ploch na sídlišti Lutín“ zajistil Obecní úřad v Lutíně etapově provedení úprav, předláždění chodníků a zbudování nových chodníků v letech 2000 – 2001 při realizaci nových parkovacích míst.

Bylo provedeno předláždění stávajících chodníků ve starším sídlišti zámkovou dlažbou. Rovněž byly položeny nové chodníky (a to včetně bezbariérových přístupů) při vnitřní ulici Na Sídlišti u nově zřizovaných parkovacích stání.

V souvislosti s úpravami a zřizováním chodníků byly realizovány nové zpevněné plochy pro stanoviště kontejnerů na odpadky se zvoncovými nádobami pro tříděný odpad. Koncentrované úložiště nádob se tak stává dominantou, místo aby bylo co nejvíce skryto „viz. obr. 7 a 8“.

Obr. 7 – Kontejnery na odpad

Obr. 8 – Kontejnery na odpad

Nová a původní parkoviště

Původní parkovací plochy pro osobní vozy vybudované v rámci panelového sídliště při stěně řadových garáží mají 12 stání a na betonové ploše 61 stání.

V rámci projektu „Rekonstrukce parkovacích ploch na sídlišti Lutín“ řešil Obecní úřad v Lutíně kritický nedostatek parkovacích míst a následně zajistil po etapách vybudování nových parkovacích míst po obou stranách vnitrosídlištní ulice. Na konci ulice u obratiště bylo zřízeno 18 šikmých a 2 kolmá stání (z toho 16 vybavených uzamykatelnými stojany). U příjezdu k plynové kotelně s prodejnou bylo zřízeno 8 šikmých míst a 1 podélné stání. U domu č. 206 při pravé straně silnice bylo zřízeno 7 podélných stání, 4 šikmá (s uzamykatelnými stojany) a 2 stání pro osoby s omezenou schopností pohybu (vozičkáře). Na protější straně pak od domu č. 291 až po trafostanici 13 šikmých stání a 2 podélná. Celkem bylo zřízeno 57 nových parkovacích stání.

7.4 Inženýrské sítě

Sídliště je hustě protkáno stávajícími inženýrskými sítěmi, zvláště v novější části řadových panelových domů.

Patří sem:

- vodovody
- kanalizace

- plynovody
- elektrorozvody
- veřejná osvětlení
- teplovody

Umístění teplovodního potrubí nad úroveň terénu je těžko obhajitelné i v průmyslových zónách měst, v obytném území je takové řešení z hlediska vytváření estetického životního prostředí absolutně nepřijatelné. Potrubí bylo odstraněno, protože nesplňovalo původní funkci a kromě toho zde vytvářelo nežádoucí a těžko překonatelnou bariéru pro pěší a cyklistický provoz.

7.5 Životní prostředí

7.5.1 Hlukové poměry

Hlavním problémem sídliště vyplývajícím z nedostatku parkovacích stání je hlukové zatížení od osobních aut, parkujících nejen na vyhrazených místech, ale i na původních zelených plochách a zrušených stanovištích po nádobách na tuhý domovní odpad. Zvláště nepříznivě se projevují účinky hluku v uzavřených dvorech vnitrobloků řadových panelových domů novějšího sídliště.

Kromě toho je potřeba zabývat se v návrhu regenerace obnovou či umístěním hřišť, které jsou zvláště u některých věkových kategorií výrazným zdrojem hluku. Protože hřiště jsou blízko panelových domů a uzavřené části zástavby, uvažuje se o přemístění hlučných aktivit mimo zastavěné území. Plánuje se také další rozšíření sportovních ploch pro sportovní a relaxační využití.

7.5.2 Kvalita ovzduší

Vzhledem k tomu, že sídliště je vytápěno plynovou kotelnou s vysokým zděným komínem vedeným po severním štítě osmipodlažního panelového domu, zůstává

v současnosti jediným místním zdrojem znečištění ovzduší automobilová doprava uvnitř sídliště.

Před řešením problémů na sídlišti proběhla mezi lidmi anketa o tom, s čím jsou spokojeni a co jim naopak nejvíce vadí. V práci je uvedený výsledek celé ankety a v příloze je seznam otázek, které byly lidem kladeny.

8 Anketa

Pro zjištění názorů občanů bydlících v sídlišti v Lutíně v rámci zpracovaného projektu proběhla anketa, která obsahovala tyto okruhy:

- bydlení
- obchody, služby a kultura
- volný čas, sport a rekreace
- zeleň
- psi
- doprava

Přesné znění otázek a možnosti odpovědí jsou uvedeny v příloze č. 1.

Výsledek ankety prokázal, že občané:

- mají potíže s příjezdem a zaparkováním v blízkosti vchodu do domu
- mají obavu o bezpečnost svou nebo svých dětí v důsledku dopravy
- by přivítali rozšíření parkovacích ploch
- nepožadují vybudování parkovišť pro rozměrná vozidla podnikatelů
- jsou spokojeni se současným trasováním chodníků
- jsou spokojeni s bezpečností pěšího provozu
- jsou spokojeni s polohou a dostupností autobusových zastávek
- postrádají na sídlišti stojany na kola¹²

Než začala samotná regenerace sídliště, bylo nutné rozvrhnout, v jakém pořadí se budou řešit problémy, jak se rozplánují jednotlivé kroky, podle kterých bude regenerace postupovat.

¹² Srov. ATELIER BONMOT, *Urbanistická funkční a prostorová regenerace sídliště v Lutíně*, Olomouc.

9 Cíle v pořadí podle naléhavosti

Od prvních kontaktů s obyvateli sídliště již ve fázi zpracování analytické části projektu regenerace se jasně projevíly nejpálčivější problémy života na sídlišti, které tak zároveň určovaly míru naléhavosti jejich řešení. Byly to tyto oblasti:

1. Doprava
2. Hluk, pořádek a bezpečnost
3. Korekce zeleně (zejména redukce zeleně v místech dříve založených, přerostlých, nevhodně umístěných, nebo druhově nevhodných výsadeb stromů a keřů) a její dosadby v místech jejího nedostatku
4. Zlepšení kvality a dovybavení obytného zázemí a veřejných prostor.
5. Vytvoření lepších podmínek pro odpočinek, hry, sport, rekreaci a trávení volného času

Obyvatelé sídliště naopak nevnímají jako problém nedostatek jakéhokoliv druhu občanského vybavení (obchody, služby, zdravotnictví, kultura, apod.). Důvodem je minimální vzdálenost do centra obce. Rovněž nepostrádají pracovní příležitosti přímo v místě bydliště.

Časové období, ve kterém by mělo být cílů regenerace dosaženo, bylo stanoveno na 6 let. Samozřejmě je to závislé na:

- systematickém postupu přípravy projektové dokumentace
- průběhu povolovacích řízení stavebního úřadu
- situaci v obecním rozpočtu
- dostupnosti a množství dotačních prostředků

Až na poslední bod je vše v rukou obce.

Jednotlivé úpravy byly rozděleny do 37 realizačních celků a ty byly sdruženy do šesti ročních etap podle naléhavosti a řešeného problému.

a) 1. etapa – rok 2006:

Cílem této etapy je vybudování komunikace k ulici Na Sídlišti a vytvoření kolmých parkovacích míst podél panelových domů, oprava chodníků a sadové úpravy

b) 2. etapa – rok 2007:

Cílem této etapy je oprava místní komunikace a rekonstrukce plochy s místem na velkokapacitní kontejnery tříděného domovního odpadu. Dalším úkolem je nově zorganizovat plochu pro parkování, doplnit parkovací stání, upravit chodníky a doplnit stromy.

c) 3. etapa – rok 2008:

Hlavním úkolem je vytvoření polosoukromých ploch u panelových domů se zahradními vstupy, využitelných ke klidovým aktivitám.

d) 4. etapa – rok 2009:

Cílem je vytvořit odpočinkovou plochu s dětskými hřišti pro malé děti na ploše zahrady bývalé mateřské školky, za dnešním Hostelem. Dalším úkolem je obnova chodníků a vybudování společenského prostoru pro odpočinek a doplnění zeleně.

e) 5. etapa – rok 2010:

Hlavním úkolem je obnovit a doplnit dětské hřiště mateřské školy a upravit stávající zeleň. Dalším cílem je provést zatrubnění potoka a udělat sadbové úpravy kolem prostoru potoka.

f) 6. etapa – rok 2011:

Vytvoření dalšího hřiště pro malé děti, odpočívadel, oploceného výběhu pro psy, výstavba nového hřiště pro míčové hry – malá kopaná s umělým trávnikem, hřiště na softbal, tribuny, hřiště pro košíkovou, skateboardový areál, vytvoření nové komunikace a nových chodníků, parkové osvětlení, sadové úpravy a rozestavění nového mobiliáře.¹³

¹³ Srov. ATELIER BONMOT, *Urbanistická funkční a prostorová regenerace sídliště v Lutíně*, Olomouc.

10 Cíle regenerace

Sídliště zastaralo fyzicky i morálně, změnila se řada předpisů, norem a zákonů, ale zejména samotný životní styl. Podobná situace je v desítkách sídlišť po celé republice. Zadání, zpracování, projednání a schválení projektu regenerace podle vládního nařízení, příprava dokumentace a stanovení etap je předpokladem nápravy tohoto stavu.

Cíle, ke kterým povede realizace záměrů projektu regenerace panelového sídliště v Lutíně, jsou komplexní úprava obytného prostředí sídliště po stránce urbanistické, architektonické, dopravní, technické a ve svých důsledcích sociologické tak, aby odpovídaly změnám životního stylu, novým normovým požadavkům apod. Zvláštní pozornost byla věnována možnostem trávení volného času dětí, mládeže, ale i dospělé populace a seniorů. V omezené míře bylo možno navrhnout podmínky pro vznik nových pracovních míst (doplnění zařízení občanské vybavenosti – obchodu a služeb).

Cílem je, aby bydlení v regenerovaném sídlišti bylo atraktivní, ale i ekonomicky přijatelnou možností řešení bytové otázky pro několik dalších generací.

Na počátku návrhu zpracování projektu regenerace bylo nutno uvažovat o tom, jak navázat, korigovat a rozvinout založenou urbanistickou kompozici, jak reagovat na dobré i špatné zkušenosti z praktického života sídliště, jak promítnout současný a budoucí životní styl do prostorové a funkční struktury. Je třeba dosáhnout harmonického obytného prostředí a přitom dodržet co nejkratší dobu stavební činnosti, aby tak nedocházelo ke zbytečnému obtěžování obyvatel.

10.1 Konkrétní úpravy v jednotlivých oblastech

a) konkrétní úpravy v oblasti dopravy

V současnosti je na sídlišti 130 parkovacích a odstavných stání, navrhuje se nárůst o 174 stání, z toho 100 stání na terénu a 74 stání v dvoupodlažním parkovišti. Celkový počet parkovacích a odstavných stání by se zvýšil na 304.

b) konkrétní úpravy v oblasti pořádku a bezpečnosti

Návrh usiluje o zmenšení nedefinovaných ploch všech a nikoho, bez přesného určení komu a k čemu slouží, bez možnosti neformální kontroly chování lidí, kteří se zde pohybují. Vedle veřejných prostor a komunikačních koridorů se navrhuje vymezení polosoukromého prostoru kolem domu či skupiny domů (vymezeného např. stříhaným živým plotem), kam bude omezený přístup nebydlících (přes nezamykané branky).

c) konkrétní úpravy v oblasti omezení hluku

Navržená úprava místní komunikace a zvýšení počtu parkovacích míst zajistí plynulejší pohyb automobilů, odstraní složité manévrování a nebezpečné couvání automobilů, bez zbytečných pojezdů při hledání místa k zaparkování.

Hlučná hřiště se vymísťují ze sídliště nebo se stejně jako nová sportoviště umísťují v novém sportovně-rekreačním areálu za struhou. Ve skupině bytových domů, které vytvářejí uzavřený blok a v nichž dochází k rezonanci hluku, se navrhuje úprava, která tuto rezonanci omezí (kombinace zastavěných ploch, keřů, živých plotů a stromové zeleně).

d) konkrétní úpravy veřejných ploch, drobné architektury a mobiliáře

Navrhuje se zásadní změna pěších tras – veřejných ploch, zahrnující korekci prostorového uspořádání, předlažbu, nový mobiliář (lavičky, odpadkové koše, veřejné osvětlení) a úprava zeleně.

V další části je nastíněno, jak se mění obyvatelstvo v obci za posledních pět let, jaké bylo věkové složení obyvatelstva na sídlišti před započítím regenerace panelového sídliště.

11 Demografie

Projekt regenerace je dlouhodobý koncepční materiál, který má za cíl komplexní zlepšení života obyvatel sídliště na řadu desítek let dopředu. Věková struktura obyvatel, aktuální sociální situace, míra nezaměstnanosti, kupní síla atd. se bude pochopitelně v průběhu doby měnit. V době tvorby projektu byla věková a sociální skladba obyvatel sídliště následující „viz. tab. 1 a graf 1“:

Tab. 1 – Věková skladba obyvatel sídliště

Předškolní věk	Školní věk	Produkt. věk	Důchodový věk
106	282	990	70
7%	20%	68%	5%

Graf 1 – Věková a sociální skladba sídliště

Věková křivka se přiklání na stranu lidí produktivního a vyššího věku, takže bylo logické, aby právě na ně bylo při návrhu pamatováno.

Obec sleduje, jak se vyvíjí struktura obyvatelstva v jednotlivých letech. Ze statistického šetření vyplývá, jak se mění počet obyvatel v obci za pětileté období „viz. tab. 2, 3, 4, 5“.

Tab. 2 – Pohyb obyvatelstva v roce 2005

Počet osob	Lutín			Třebčín			Celkem
	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem	
přihlášených	25	40	65	11	18	29	94
odhlášených	28	30	58	8	6	14	72
narozených	14	14	28	5	3	8	36
zemřelých	6	11	17	4	3	7	24

Tab. 3 – Počet obyvatel v roce 2005

	Muži	Ženy	Celkem
Lutín	1250	1334	2584
Třebčín	312	320	632
Celkem	1562	1654	3216

14

Tab. 4 – Pohyb obyvatelstva v roce 2010

Počet osob	Lutín			Třebčín			Celkem
	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem	
přihlášených	25	23	48	10	14	24	72
odhlášených	37	37	74	8	10	18	92
narozených	14	15	29	6	5	11	40
zemřelých	10	11	21	0	2	2	23

Tab. 5 – Počet obyvatel v roce 2010

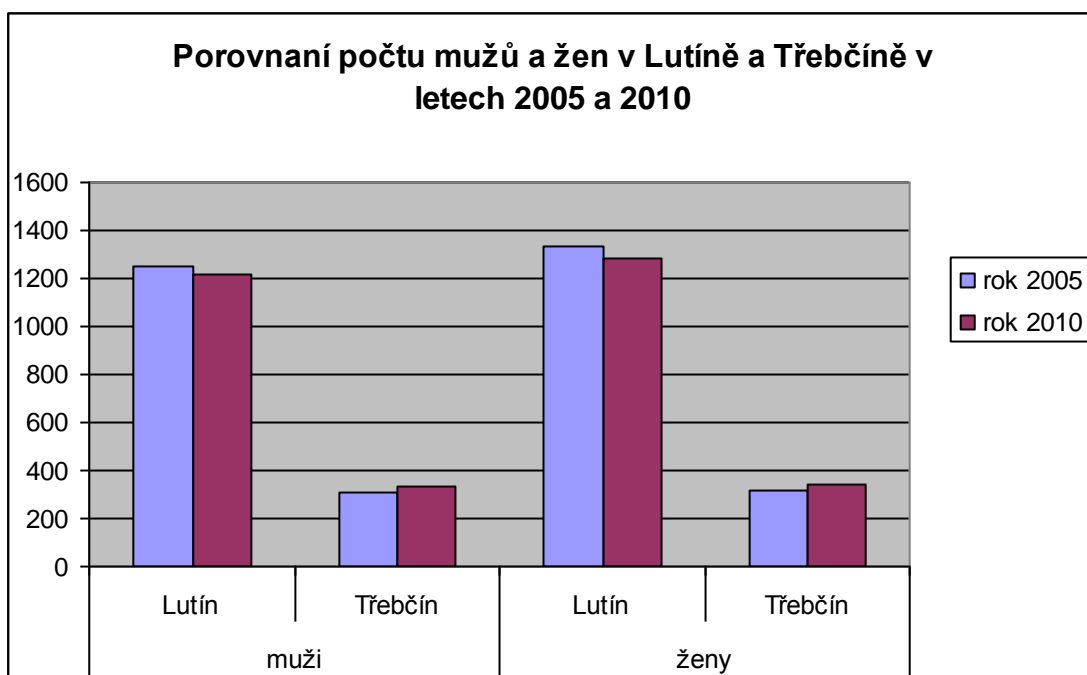
	Muži	Ženy	Celkem
Lutín	1218	1284	2502
Třebčín	332	343	675
Celkem	1550	1627	3177

15

Ze statistiky je patrné, že za období pěti let se počet obyvatel obce změnil jen minimálně „viz. graf 2“.

¹⁴ Cit. *Obecní zpravodaj*, číslo 63/ročník 15, str. 2.

¹⁵ Cit. *Obecní zpravodaj*, číslo 95/ročník 20, str. 3.

Graf 2 – Porovnání počtu mužů a žen v Lutíně a Třebčíně v letech 2005 a 2010

12 Předpokládané náklady v jednotlivých etapách

Z uvedených čísel vyplývá, jak finančně náročná akce je regenerace panelového sídliště, na které se podílí obec ze svého rozpočtu a z větší části se využívají státní dotace. Tak jako projekt je rozplánován na 6 let, jsou na stejné období rozplánované náklady, které bude potřeba na akci vynaložit.

Celkové náklady se odhadují na:

Celkové náklady	z toho město	z toho státní dotace
111 604 813 Kč	33 481 444 Kč	78 123 369 Kč ¹⁶

Jaké náklady budou vynaloženy v jednotlivých etapách je uvedeno v příloze č. 2.

Poslední kapitola je zaměřena na konkrétní akce, které již byly v rámci projektu regenerace panelového sídliště uskutečněny.

¹⁶ Cit. ATELIER BONMOT, *Urbanistická funkční a prostorová regenerace sídliště v Lutíně*, Olomouc.

13 Realizace projektu regenerace panelového sídliště

První uskutečněnou částí projektu byla stavba nové přístupové komunikace k sídlišti od Olomouce, aby nebylo nutné projíždět k parkovišti po úzkých a nevyhovujících komunikacích, a druhou finančně náročnou akcí byla rekonstrukce parkovacích ploch na sídlišti.

13.1 Nová přístupová komunikace

Na podzim roku 2006 byla vybudována dlouho očekávaná přístupová komunikace k panelovému sídlišti s odstavným parkovištěm a chodníkem. Na díle za 15 mil. Kč se finančně podílelo Ministerstvo pro místní rozvoj a obec Lutín. Obec získala státní dotaci 4 mil. Kč, ale musela si vzít úvěr ve výši 10 mil. Kč, který bude splácet až do roku 2022.

Účelem řešené stavby bylo zlepšení dopravní infrastruktury a vybavení sídliště novou příjezdovou komunikací do prostoru stávajícího sídliště a vytvoření nových parkovacích stání. Stávající dopravní vybavenost sídliště včetně napojení na veřejné komunikace již nevyhovovala jak z hlediska kapacity, tak i z důvodu bezpečnosti. Původně existovala pouze jediná příjezdová komunikace do sídliště. Vlivem současného dopravního provozu docházelo k zablokování dopravy, a tím i zamezení možného příjezdu hasičských vozidel do sídliště. Součástí řešené akce byla i nová pěší přístupová komunikace do prostoru sídliště a také výsadba nových listnatých stromů a keřů podél příjezdové komunikace a u parkovacích boxů, což dotvořilo prostor u panelové zástavby.

Na původní travnaté ploše podél panelových domů se nacházela ojedinělá výsadba jehličnatých a náletových dřevin. Tento porost byl skácen. Na pozemcích parcel určených k výstavbě dopravní a technické vybavenosti se nacházely inženýrské sítě – kabely Českého Telecomu, obecní kanalizace, plynovodní potrubí a vedení veřejného osvětlení. Trasy těchto sítí, které křížily vozovku, byly uloženy do

betonových chrániček. Součástí řešených úprav bylo také provedení dešťové kanalizace a veřejného osvětlení podél řešené komunikace.

Podél řešené příjezdové komunikace byla provedena výsadba stromů alejovitou úpravou a u odstavných stání jsou vysazeny keře.

Příjezdová komunikace je provedena jako dvoupruhová obousměrná komunikace s koncovým obratištěm. Podél komunikace jsou zřízena parkoviště. Celkem vzniklo 94 parkovacích míst a 4 stání pro osoby zdravotně postižené. Přechody přes vozovku a napojení chodníků je provedeno bezbariérovou úpravou.¹⁷

Obr. 9 – Příjezdová komunikace

Obr. 10 – Příjezdová komunikace

V druhé etapě došlo ke spojení původně plánovaných dvou etap – druhé a čtvrté, protože se jednalo o obdobné stavby.

13.2 Parkoviště

V letech 2009 a 2010 probíhala druhá etapa regenerace panelového sídliště za téměř 17 mil. Kč s dotací 4 mil. Kč od Ministerstva pro místní rozvoj. Zhotovitelem byla firma INSTA CZ s.r.o. Olomouc. Tato etapa řešila parkovací stání na centrálním parkovišti a bylo vybudováno zcela nové parkoviště v místě bývalých zahrádek u garáží.

¹⁷ Srov. LOSENICKÝ, Zbyněk, *Příjezdová komunikace Lutín*, str. 3-8.

Před vydáním stavebního povolení musel obecní úřad získat souhlasy od vlastníků pozemků nebo staveb na pozemcích, na kterých měla být stavba provedena. Mezi ně patřily ARKO TECHNOLOGY Brno, VYTEP Uničov, ČEZ DISTRIBUCE, TELOFONICA O2, RWE Plynárenská, Krajská hygienická stanice Olomouckého kraje. K projektové dokumentaci se vyjádřil také Archeologický ústav akademie věd České republiky a Národní památkový ústav v Olomouci, odbor životního prostředí.¹⁸

Původní betonové plochy byly doplněny novou zelení – stromy a keři. Součástí akce byla oprava chodníků, rozmístění nového veřejného osvětlení a stavba kontejnerového stání. Některé stožáry osvětlení byly zrušeny a byly nahrazeny větším počtem nových svítidel, bylo provedeno podzemní uložení kabelů obecního rozhlasu. Na centrálním parkovišti vzniklo 88 parkovacích míst a na nové parkovací ploše za garážemi vzniklo 34 parkovacích míst. Dílo výrazně přispělo ke zlepšení životního prostředí a vzhledu celého sídliště.

Díky tomu, že akce trvala dva roky, mohly se do dvou let rozdělit také investiční náklady obce, což bylo pro rozpočet obce výhodnější.

Obr. 11 – Parkoviště

Obr. 12 – Parkoviště

¹⁸ Srov. STAVING engineering s.r.o., *Regenerace panelového sídliště – Lutín*.

Závěr

Díky seznámení se s dostupnými materiály k danému tématu jsem si vytvořil jasnější představu o státním rozpočtu. Jeho úkolem je podpora a udržování stabilního hospodářského růstu a zmírňování negativních vlivů na chod ekonomiky. Je třeba zajistit zdroj příjmů a naplánovat výdaje. Ze státního rozpočtu je možné získat finanční prostředky na realizaci určitých programů. Získání dotace se řídí přesnými pravidly, která určují, jak je možné dotace ze státního rozpočtu získat a co všechno je nutné při žádostech předložit.

Seznámil jsem se s existencí projektu na zlepšení prostředí problémových sídlišť. Tento projekt se zaměřuje na rekonstrukci technického stavu bytových domů a celkové zlepšení obytného prostředí.

Vlastníkům bytových domů a bytů je určený program Panel, který jim může pomoci při financování komplexní opravy, modernizace nebo rekonstrukce bytového domu.

Ve své práci jsem se nejvíce zaměřil na konkrétní akce v místě svého bydliště. Obec Lutín získala sportoviště, které využívají nejen žáci školy, ale i široká veřejnost. V obci byla provedena úplná rekonstrukce čističky odpadních vod, která umožní i napojení některých okolních obcí. K pěknému vzhledu obce přispěla i rekonstrukce ulice Jana Sigmunda.

Pročetl jsem si nařízení vlády, které se zabývá postupem na získání dotace na regeneraci panelového sídliště. Mimo jiné se v něm uvádí, že dotaci může získat obec, která má panelové sídliště s nejméně 150 bytovými jednotkami, má zastupitelstvem schválený Projekt regenerace panelového sídliště a musí se minimálně 30% podílet na rozpočtových nákladech akce.

Obec Lutín získala dotaci na regeneraci panelového sídliště, která právě probíhá. Na Stavebním úřadu jsem mohl nahlédnout do projektové dokumentace a územního plánu obce. Přesvědčil jsem se, že získání stavebního povolení je složitý proces, do

něhož vstupuje celá řada subjektů. Regenerace panelového sídliště v Lutíně právě probíhá, a proto jsem mohl popsat jen etapy, které již proběhly.

Bakalářskou práci jsem doplnil fotografiemi, které jsem sám pořídil. Zachycují výsledky jednotlivých kroků regenerace.

Anotace

Příjmení a jméno autora:	Vrba Petr
Instituce:	Moravská vysoká škola Olomouc
Název práce v českém jazyce:	Získávání a využívání dotací ze státního rozpočtu na regeneraci panelového sídliště v obci Lutín
Název práce v anglickém jazyce:	The getting and the using subsidies from the state budget to regenerate the housing estate in the village of Lutín
Vedoucí práce:	Mgr. et. Mgr. Martin Zielina
Počet stran:	48
Počet příloh:	2
Rok obhajoby:	2011
Klíčová slova v českém jazyce:	Dotace, sídliště, státní rozpočet, projekt, regenerace, obec
Klíčová slova v anglickém jazyce:	Grant, housing estate, state budget, schema, regeneration, village

Anotace v českém jazyce:

Cílem této bakalářské práce je zjistit, jakým způsobem byla získána a využita dotace na regeneraci panelového sídliště v obci Lutín. Jsou uvedeny údaje o obci, sídlišti a státním rozpočtu. Zjistil jsem, jaké jsou potřebné materiály a formuláře pro získání dotace. Hlavní částí bakalářské práce je podrobný popis projektu regenerace panelového sídliště.

Anotace v anglickém jazyce:

The aim of this thesis is to find out how the subsidies for the regeneration of prefabricated housing in the village of Lutín were got and used. The information about municipality, housing estate and the state budget is given. I have found out what material and forms are indispensable to get the subsidies. The main part of the thesis is the detailed description of prefab housing estate regeneration project.

Seznam literatury a internetových zdrojů

ATELIER BONMOT, *Urbanistická funkční a prostorová regenerace sídliště v Lutíně*, Olomouc

KOLEKTIV AUTORŮ, Průhledný státní rozpočet, Transparency International, 2006, ISBN 80-903032-8-5

LÁTAL P., *Obecní zpravodaj*, Tiskárna – JO, Olomouc, číslo 66/ročník 15

LOSENICKÝ Zbyněk., Příjezdová komunikace Lutín, K Projekt Olomouc 2004

MAČÁK M., *Obecní zpravodaj*, Tiskárna – JO, Olomouc, číslo 90/ročník 19

Nařízení vlády č 384/2000 Sb.

Obecní zpravodaj, Tiskárna – JO, Olomouc, číslo 63/ročník 15

Obecní zpravodaj, Tiskárna – JO, Olomouc, číslo 95/ročník 20

STAVING engineering s.r.o., Regenerace panelového sídliště – Lutín, Prostějov 2008

Urbanistické středisko Brno, spol. s.r.o., Územní plán obce, Brno 2004, ISBN 22-17-828

VÁCLAVÍK L., *Obecní zpravodaj*, Tiskárna – JO, Olomouc, číslo 55/ročník 13

VÁCLAVÍK L., *Obecní zpravodaj*, Tiskárna – JO, Olomouc, číslo 80/ročník 17

<http://www.sfrb.cz/programy-a-podpory/program-novy-panel>

<http://www.strukturalni-fondy.cz/Files/8e/8e76a286-afa7-43f7-9b6f-c30a0e1d6f69.pdf>

http://www.uur.cz/images/publikace/uur/2009/2009-04/02_podpora%20bydleni.pdf

Seznam zkratek

ČR	Česká republika
DPH	Daň z přidané hodnoty
MHD	Městská hromadná doprava
Sb.	Sbírky
s.r.o.	Společnost s ručením omezeným
TJ Sigma	Tělovýchovná jednota Sigma
ZŠ	Základní škola

Seznam obrázků

Obr. 1 – Hřiště u ZŠ	14
Obr. 2 – Hřiště u ZŠ	14
Obr. 3 – Čistička odpadních vod	15
Obr. 4 – Čistička odpadních vod	15
Obr. 5 – Ulice Jana Sigmunda	16
Obr. 6 – Ulice Jana Sigmunda	16
Obr. 7 – Kontejnery na odpad	25
Obr. 8 – Kontejnery na odpad	25
Obr. 9 – Příjezdová komunikace	38
Obr. 10 – Příjezdová komunikace	38
Obr. 11 – Parkoviště	39
Obr. 12 – Parkoviště	39

Seznam tabulek

Tab. 1 – Věková skladba obyvatel sídliště	33
Tab. 2 – Pohyb obyvatel v roce 2005	34
Tab. 3 – Počet obyvatel v roce 2005	34
Tab. 4 – Pohyb obyvatel v roce 2010	34
Tab. 5 – Počet obyvatel v roce 2005	34

Seznam grafů

Graf 1 – Věková a sociální skladba obyvatel sídliště	33
Graf 2 – Porovnání počtu mužů a žen v Lutíně a Třebčíně v letech 2005 a 2010	35

Přílohy

Příl. 1 - Anketa mezi obyvateli sídliště

1) bydlení

- a) Co byste chtěli pro spokojenost bydlení změnit ve stavu okolí vašeho domu?
- b) Přivítali byste vymezení polosoukromé plochy, která bude tvořit obytné zázemí pouze vašeho domu?
- c) Chtěli byste zlepšit informační systém na sídlišti formou vývěsek, tabulí a obecního rozhlasu?

2) Obchody, služby a kultura

- a) Jste spokojeni s rozsahem obchodní a kulturní nabídky? Pokud ne, doplňte, co vám nejvíce schází.
- b) Jste spokojeni s rozsahem služeb?
 - zdravotnických
 - pojišťovacích
 - půjčoven
 - opraven
 - ostatních

3) Volný čas, sport a rekreace

- a) Je na sídlišti dostatek sportovišť, hracích ploch pro děti, laviček a parkové zeleně?
- b) Jsou v naší obci vytvořeny dostatečné podmínky pro zájmy a sportovní vyžití dětí, mladých lidí, dospělých a seniorů?

4) Zeleň

- a) Je na sídlišti dostatek zeleně?
- b) Vyhovuje vám druh a velikost stromů na sídlišti a jejich odstup od oken vašeho bytu?
- c) Postrádáte v sídlišti nebo jeho okolí park?
- d) Vyhovuje vám na sídlišti rozsah, uspořádání a kvalita údržby travnatých ploch a keřů?

5) Psi

- a) Chováte psa v bytě? Pokud ano, uveďte rasu.

- b) Přivítali byste psí výběh – louku v blízkosti sídliště?
- c) Pro udržování čistoty venkovních ploch byste uvítali?
 - sáčky na psí exkrementy
 - oplocené psí záchody s pravidelnou výměnou písku
 - vysavač pro úklid psích exkrementů

6) Doprava

- a) Máte potíže s příjezdem a zaparkováním v blízkosti vchodu do vašeho domu?
- b) Postrádáte další příjezdovou cestu na sídliště?
- c) Máte obavu o bezpečnost svou nebo svých dětí v důsledku dopravy?
 - příliš vysoká rychlost
 - nepřehlednost na komunikaci z důvodu parkování vozidel
 - bezohlednost řidičů
- d) Přivítali byste rozšíření parkovacích ploch?
- e) Postrádáte na sídlišti parkovací místa pro invalidní občany?
- f) Požadujete vybudování parkovišť pro rozměrná vozidla podnikatelů?
- g) Měli byste zájem o garážování vozidla v hromadných garážích?
- h) Vadí vám výrazněji hluk a kouř ze startujících a projíždějících vozidel?
- i) Vyhovuje vám současné trasování chodníků?
- j) Jste spokojeni s bezpečností pěšího provozu?
- k) Jste spokojeni s polohou a dostupností autobusových zastávek?
- l) Považujete za nutné vymezení samostatných cyklistických stezek v sídlišti?
- m) Postrádáte na sídlišti stojany na kola?

Příl. 2 - Odhad nákladů v jednotlivých etapách

1. Etapa – rok 2006

Celkové náklady	z toho město	z toho státní dotace
13 617 031 Kč	4 085 109 Kč	9 531 722 Kč

2. Etapa – rok 2007

Celkové náklady	z toho město	z toho státní dotace
16 176 082 Kč	4 852 825 Kč	11 323 257 Kč

3. Etapa – rok 2008

Celkové náklady	z toho město	z toho státní dotace
6 662 600 Kč	1 998 780 Kč	4 663 820 Kč

4. Etapa – 2009

Celkové náklady	z toho město	z toho státní dotace
4 327 700 Kč	1 298 310 Kč	3 029 390 Kč

5. Etapa – 2010

Celkové náklady	z toho město	z toho státní dotace
2 302 000 Kč	690 600 Kč	1 611 400 Kč

6. Etapa – 2011

Celkové náklady	z toho město	z toho státní dotace
68 519 400 Kč	20 555 820 Kč	47 963 580 Kč

Celkový finanční objem všech etap

Celkové náklady	z toho město	z toho státní dotace
111 604 813 Kč	33 481 444 Kč	78 123 369 Kč ¹⁹

¹⁹ Cit. ATELIER BONMOT, *Urbanistická funkční a prostorová regenerace sídliště v Lutíně*, Olomouc.